

Bemærkninger til forslaget

Offentlige goder kendetegnes ved, at man ikke kan udelukke folk fra at bruge dem, og at der ikke er konkurrence. Trafiklys, ren luft, fred, et uafhængigt retssystem og et ozonlag uden store huller er eksempler på offentlige goder. Alle kan frit få gavn af de offentlige goder, men de er svære at kræve betaling for. Det problem er endnu større globalt. For her er det ikke kun enkeltpersoner, der kan køre på frihjul, men også lande. Hvis EU og en række andre lande løser verdens klimaproblemer, hvorfor skulle amerikanerne så gå med? De får jo fordelene alligevel. Hvis USA vil bekæmpe den globale terrorisme eller narkotikahandel, hvorfor skulle Europa så gøre det? Når den globale terrorisme mindskes, gavner det jo også Europa.

Det er et stort internationalt problem, at der endnu ikke findes globale organisationer eller globale finansieringsmekanismer, der målrettet og effektivt kan sikre tilvejebringelse af de globale offentlige goder, der er brug for – og dermed gøre det muligt at bekæmpe de globale offentlige »onder« som krig, konflikt, terror og spredning af masseødelæggelsesvåben, flygtningestrømme, miljøproblemer, sygdomsepidemier samt narkotikahandel.

I FN's udviklingsorganisation, UNDP, er overvejelserne om de globale offentlige goder langt fremme. I Sverige, Frankrig og Storbritannien har embedsmænd – med politisk opbakning – i udenrigs- og udviklingsministerierne i flere år arbejdet for at fremme tilvejebringelse af globale goder som løsninger på globale onder. På topmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg i 2002 blev der annonceret en særlig arbejdsgruppe på initiativ af Sverige og Frankrig.

Der er stort behov for at nytænke Danmarks bidrag til finansiering af de globale offentlige goder. De globale miljøproblemer er udbredte og alvorlige. Krige, konflikter og katastrofer rammer millioner af mennesker hvert eneste år og hver eneste dag. Aids-epidemien dræber årligt ca. 3 millioner mennesker, heraf ½ million børn.

Forslagsstillerne mener, at Danmark skal deltage fuldt og helt i udviklingen af visionen – og det praktiske arbejde – for de globale offentlige goder. Første

skridt skal være at etablere en dansk ramme for globale offentlige goder, den globale ramme. Danmark skal styrke indsatsen for at løse de globale miljøproblemer og sikre den globale fred og sikkerhed samt løse de globale sundhedsproblemer.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Ad 1

I den internationale debat om globale offentlige goder er der to gennemgående elementer. For det første skal midlerne til de globale offentlige goder være ekstra penge – og altså ikke tages fra den almindelige udviklingsbistand. For det andet skal der være en klar sammenhæng mellem den måde, som man fra national side håndterer de globale offentlige goder på, og den måde, som man håndterer de nationale offentlige goder på (jf. ad 3).

Det første element betyder, at bidraget til de globale offentlige goder skal ligge ud over den almindelige udviklingsbistand. Desværre sker der i dag det modsatte. Flere og flere af de midler, der egentlig skulle gå til at bekæmpe fattigdommen, går nu til globale offentlige goder som de globale klimaproblemer, globale handelsregler, truede dyrearter, terrorbekæmpelse og fredsarbejde. Der er en beklagelig tendens til at flytte pengene væk fra tiltag, der direkte gavner de fattige, og over til tiltag, der også gavner os selv. FN's udviklingsorganisation, UNDP, har skønnet, at omkring en fjerdedel af bistanden til de fattigste lande nu går til at tilvejebringe globale offentlige goder. Derfor er det vigtigt at få skilt tingene fra hinanden.

Udviklingsbistanden skal gå til at bekæmpe de akutte fattigdomsproblemer og til at udjævne de globale indkomstforskelle. Danmarks bidrag til de globale offentlige goder skal supplere den almindelige udviklingsbistand. Derfor ønsker forslagsstillerne en særlig ramme som den tidligere Mifresta-ramme, men vil øge rammen til 0,5 pct. af BNI og fokusere rammen på tilvejebringelse af globale offentlige goder og ikke kun miljø, fred og stabilitet. Derfor skal den nye ramme benævnes den globale ramme.